

Калхоньник

Лөдны ВКП(б) Сыктывдинса Рајком да Рајсполком

78 (379) | АВГУСТ 21-օд лун 1938 во | доныс 10 ур

Мујас вылын, бригадајас пօвсын социалистическօј ордјысօм да стахановскօј движеніе котыртօмօн, став уборочнօј машинајас бура использујтօмօн да вошօмјаскօд тыш нуօдօмօн регыдօн ештօдны нан ідралан ужјас.

СССР-са первој созыва Верховнօј Сօветлօн мօдօд Гессіја

Сојузса Сօветлօн 1938 вога август 16-օд лунса заседаніе јылыс інформаціоннօј јуօртօм

Август 16-օд лунօ, 11 час лунын, СССР-са Верховнօј Сօвет заседаніејас залын, Кремлын, муніс Сојузса Сօветлօн 6-օд заседаніе.

Председателствутօ—Сојузса Сօветлօн председателօс вежыс депутат Т. Ф. Лысенко.

Сорнітанторјасын—„СССР-са, сојузнօ да автономнօј республикајасса судоустројство јылыс положеніе“ проект јылыс доклад куза сорніјас.

Сорнітисны депутатјас О. Ф. Леонова (Свердловскօј округ, Москва кар), А. Ј. Вышинскіј (Вольскօј округ, Саратовскօј област),

А. Худай-Бергенов (Ташаузскօј округ, Туркменскօј ССР), Ј. В. Катајева (Мелекесскօј округ, Кузбывшевскօј област) да А. П. Ледецов (Молотовскօј округ, Свердловскօј област).

Сорніјас помасօм бօрын Сојузса Сօвет кывзօ заключителнօј кывјас докладчылыс—Јустіціја куза СССР-са Народнօј Коміссар Н. М. Рычков јортлыс да содокладчылыс—Сојузса Сօвет Законодателнօј Предположеніејас Коміссіјаса шлендепутат Ф. В. Шагімардановлыс.

Сесса Сојузса Сօвет вужօ „СССР-са, сојузнօ да автономнօј республикајасса

судоустројство јылыс закон“ гօлօсујтօмօ да вынօдօмօ.

Сојузса Сօвет օтсօгласօн вынօдօ—разделјасօн, а сесса ставнас—„СССР-са, сојузнօ да автономнօј республикајасса судоустројство јылыс закон“.

депутат В. д. Богданов предложеніе серті Сојузса Сօвет прімітօ шуօм—нуօдны СССР-са Верховнօј Суд бօрјօм, а сіз-жօ кывзыны доклад „СССР-са гражданство јылыс“ закон проект јылыс Сојузса Сօветлօн да Националностјас Сօветлօн օтувја заседаніе вылын.

Националностјас Сօветын

Август 16-օд лунօ, рывнас, муніс Националностјас Сօветлօн 6-օд заседаніе, код вылын воҗօ обсуждајтчыс судоустројство јылыс законлօн проект.

Ложајасын—партіјаса да правітелствоса вескօдлысјас, СССР Верховнօј Сօвет презідіумса шленјас, Народнօј Коміссарјас.

Доклад куза сорнітօны депутатјас Бакалџин, Кулов, Мусінскіј, Хачікјан, Алекјан, Біркаџе да московскօј областнօј судса председател Буканов јорт. Выступајтјас օтсօгласօн օшкօны судоустројство јылыс законлыс проект да сувтлօны јустіціја органјаслօн уна практическօј могојас вылօ. Торја выманіе сетсօ судебнօј работнїкјасօс велօдан, судебнօј делјас відлалօм нуждօмкօд

тыш чорҗодан да судоустројство јылыс выл закон серті народнօј суддајасօс бօрјօм кежлօ лօсօдчан вопросјасы.

Јустіціја куза СССР-са Народнօј Коміссар Рычков јорт аслас заключителнօј кывјын пасјօ, мыј судоустројство јылыс законлօн проект, кодыс сетдма СССР-са Народнօј Коміссарјас Сօветлօн, օтсօгласօн подџерживајтчօ Верховнօј Сօветса депутатјаслօн.

Националностјас сօветса заседаніејас вылын влї сетдма поправајас да содтօдјас, кодыс тօдчымнїја стօчмօдны проектлыс торја положеніејас да бурмօдны сылыс редакціјасօ. Рычков јорт вїсталօ, мыј сіјօ поправајас да содтօдјас пօвсыс унжыкыскօд сіјօ тыврыјօ сօгласен да лыд-

дօ коланадн најօс прімітны.

Сорні помас Рычков јорт вїсталօ, мыј сіјօ прїзнајтօ Наркомјуст ужыс тырмытмторјас крїтїкујтօм зїк правїлнօдн да јуօртօ мерајас јылыс, кодыс прімітма да прїнимајтօны уна тырмытмтор бырдօм куза, кодыс пасјօма депутатјас выступленіејасын.

Та бօрын заключителнօј кывјօн выступајтօ Националностјас Сօветса Законодателнօј Предположеніејас Коміссіјасыс председателдепутат Туркін.

Националностјаслօн Сօвет օтсօгласօн вынօдօ—разделјасօн, а сесса ставнас—„СССР-са, сојузнօ да автономнօј республикајасса судоустројство јылыс закон“.

Сојузса Сօвет да Националностјас Сօвет օтувја заседаніелօн 1938 вога август 17-օд лунса днєвнїк

Август 17-օд лунօ влї Сојузса Сօветлօн да Националностјас Сօветлօн օтувја којмօд заседаніе.

Ложајасын—партіјаса да правітелствоса вескօдлысјас, СССР Верховнօј Сօвет презідіумса шленјас, Народнօј Коміссарјас.

Сорнітанторјасын—СССР-са Верховнօј Суд бօрјօм да „СССР-са гражданство јылыс“ закон проект јылыс доклад.

СССР-са Верховнօј Суд бօрјօм јылыс вопрос куза докладн выступајтօ депутат Бадајев јорт.

Бадајев јорт Сојузса Сօвет старејшінајас Сօвет нїмсан да Националностјас Сօветса старејшінајас нїмсан вօзјօ бօрјыны СССР-са Верховнօј Суд 45 мортыс. Предложеніејас прїнимајтօ օтсօгласօн. СССР Верховнօј Судса

председателօн օтсօгласօн бօрјысօ І. Т. Голанов јорт. Сесса персоналнօ гօлօсујтօмօн, օтсօгласօн бօрјысօны СССР Верховнօј Судлօн 44 шлен.

Сојуз Сօветса старејшінајас Сօвет нїмсан да Националностјас Сօветса старејшінајас Сօвет нїмсан Бадајев јорт вօзјօ бօрјыны СССР-са Верховнօј Судлыс 20 народнօј заседателօс. Персоналнօ гօлօсујтօмօн, Верховнօј Сօвет бօрјօ СССР-са Вер-

ховнօј Судлыс 20 народнօј заседателօс.

СССР-са Верховнօј Суд бօрјօм бօрын СССР-са Верховнօј Сօвет вужօ „СССР-са гражданство јылыс“ законлыс проект обсуждајтօмօ.

Кыв сетсօ депутат Булганін јортлы.

Булганін јортлыс заключителнօј кывјас встречајтчօны Сталін јорт чест куза став депутатјаслօн да гօстјаслօн пօе оваціјадн.

Босталісны кօсјысօмјас

Ыб вїктсօветувса колхознїкјас С. д. Малцев бостіс објазателство 1938-39 вօрлезан воօ пօрдны 2500 кубометр вօр. Томов Иван Матв.—2000 кбм вօр. сод сօвтысјас да ректысјас Ф. І. Мізов да Н. А.

Патов кօсјысїсны сօвтны да ректыны 5500 кубометр морт вылօ.

Кыскагысјас Безносікова Клавдіја смітріевна да мукдјас бостісны објазателство кыскыны 2000 кубометр вօр. Малцев.

Авіаціја лун Вылгортын. Снїмок вылын: Павла Королева, Лена Потапова да Клава Власова август 18-օд лунօ вїҗօдны самолетјаслыс лебалօм.

Ставсојузса вїзму овмօс выставка кежлօ лօсօдчօм куза республиканскօј да рајоннօј выставочнօј комїтетјас котыртօм јылыс

Комі АССР-са Народнօј Коміссарјас Сօветлօн 1938 вога август 11-օд лунса шуօм

1. Вынօдны Ставсојузса вїзму овмօс выставка кежлօ лօсօдчօм куза республиканскօј выставочнօј комїтет тащօм составын: Комі АССР СНК-са председателօс вежыс Шебенева јорт—выставочнօј комїтетса председател;

А. М. Пахомов (Комі АССР-са земледелїе куза нарком) выставкомса председателօс вежыс;

Выставкомса шленјас:

І. Ф. Лапін—ВКП(б) Комі Обкомса вїзму овмօс օтделса јуралыс;

Н. Г. Сидоров—ВЛКСМ Комі обкомса секретар;

Конухов—„Југօр“ колхозса председател;

„Вօрлезыс“ да „За новы север“ газетјасса редакторјас.

Ставсојузса выставка вылын комї залса дїректорн вынօдны І. І. Павлїков

јортօс. Республиканскօј выставкомса օтветственнօј секретарօн вынօдны М. І. Скрїпова јортօс.

2. Щօктыны рајісполкомјаслы август 20-օд луныс не сорнїжык котыртны Ставсојузса да Комі республиканскօј вїзму овмօс выставкакежлօ лօсօдчօм куза рајоннօј выставочнօј комїтетјас 5-7 морт составын РІК-са председател јурнуօдм улын.

3. Щօктыны земледелїе куза Комі АССР-са Наркомлы, Сыктыкарса горсоветлы, Печорскօј окрїсполкомлы да став рајісполкомјаслы котыртны Ставсојузса вїзму овмօс выставка вылօ выл кандидатјасօс бօрјօм да Ставсојузса вїзму овмօс выставка комїтет інструкціја серті бօрјыны експонатјас 1938 вога сентабр 1-օд лун кежлօ.

Комі АССР Народнօј Коміссарјас Сօветса председател—І. Оплеснїн.

Комі АССР Народнօј Коміссарјас Сօветса делօјаслօн управлїтыс—Малцев.

Партійно́й о́лм

Пропаган́дист, ко́ді за́на́ті́е
выло́ локто́ готóвiтчытóг

Прондорса первічнóй партійно́й організа́цыяын партіялыс історія велóдóм ку́за котыртóма політкружок. Політкружокын велóдóм мунó бид вежонын понефелнік лунó, кóні велóдóчны комму́ністяс да комсомоле́цяс.

Політкружокын медбура велóдóчны комму́ністка Агні́я Матве́евна Осі́пова да комсомолка Ні́на Проко́певна Чу́кічева жо́ртяс, ко́дяс бид за́на́ті́е выло́ локто́ны сормóдчытóг да бура готóвiтчытóг, рабо́чóй за́пісясбн.

Јона дыша велóдчó Агні́я Ні́колаевна Ку́знецова, ко́длы велóдчóмыс „вiсбiмко́д“ да велóдчыны корто́г не́кор оз во́лы.

Тако́д óтщóщ ко́дó шуны, мы́ кружокбн вескóдлыс (пропаган́дист) смі́трі́ Іванові́ч Порошкі́н жо́рт јона тырмы́тóма велóдó

комму́ністясóс да комсомоле́цясóс. Сі́дó за́на́ті́е ну́дны локто́ готóвiтчытóг да лекці́я вiстало́м пы́дфi сóмын лы́дó кні́га вылыс, ко́дóс зев сóкыд кывзыны да омóла гóдóрвоан.

Таыс-на унжык, мы́ Порошкі́н мы́ж вóсна унаы́снiн ез вóвлы за́на́ті́еяс. Со óні-на Порошкі́н аслыс турун пуктыны мунóм вóсна бара орóдiс за́на́ті́еяс, кóт ескó кружокын велóдчы́яс ставыс во́лісны урчiтóм кад ке́жлó.

Порошкі́н, кы́з пропаган́дист, політза́на́ті́еяс ну́дó тематóг, сы́лбн абу не́кущóм план.

ВКП(б) райкомлы, а медво́з культпропын јуралыс форо́нін жо́ртлы óдió ко́дó вескóдныс пропаган́дист Порошкі́н жо́ртлыс тырмы́тóм ужсó.

Т. М.

Кы́зі оз ков ну́дны партсобра́ні́е

Бид парті́но́й руково́дiтеллы дол́жен лоны то́дсабн, мы́ парті́но́й собра́ні́е, кор сі́дóс бура да́стóма, ем полі́тiческóй воспі́танiе́лбн школа став комму́ністяслы. Парті́но́й собра́ні́е мунóм серті́ по́зд до́нјавны сі́дó лбó мóд парті́но́й орга́ніза́ціялыс ужсó.

Меды́м бура ну́дны парті́но́й собра́ні́е, сі́дóс ко́дó бура да́стыны. Парті́но́й собра́ні́еяс вылын вопро́сяс реша́тiгбн комму́ністяс бостóны парті́но́й ужлыс на́вык да опы́т, велóдчóны ува́жны, кы́дóдны асы́ныс револю́ціо́ннóй бiтiтелно́ст, велóдчóны, кы́зі ко́дó пiшшадатóг ердóдны да грóмiтны наро́длыс вра́гясóс.

Но емóс на уна парті́но́й руково́дiтеляс, ко́дяс собра́ні́еяс ну́дны не́кущóм готóвiтчытóг да комму́ністяслы собра́ні́е выло́ сувтóдóм вопро́сяс јылыс во́звыв вiставтóг.

Сі́з, на́прі́мер, Морди́нса первічнóй парті́но́й орга́ніза́ціяса парторг Шевеле́в да ВКП(б) райкомса пропаган́дист Осі́пов жо́ртяс август 11-óд лунó чу́кóртiсны óтувја партсобра́ні́е, кóні вóлі сувтóдóма ку́јiм вопро́с: перво́й—РСДРП II сјездлы 35 во тырóм јылыс, мóд—XV Ко́мі Облaстнóй партконферен́ціа іто́гяс јылыс да ко́јмóд—разнió.

Собра́ні́е выло́ сувтóдóм перво́й да мóд вопро́с—гырыс вопро́сяс, ко́дяс тре́бујтóны бура да то́лкóвóй обсужде́ні́е. Но собра́ні́е́лбн та́јó ез ло. Кы́кнiн вопро́сó обсужда́тiсны веркóсаныс.

Мы́јын помкаы́с? Мы́ј оз тырмы́ парті́но́й собра́ні́е́лбн?

Óтi-кó сі́дó, мы́ј собра́ні́е выло́ сувтóдóмны сымда да сы́грэа вопро́сяс, ко́дóс ферт óтi ры́тбн бура обсужда́тны он вермы, а мóд-кó,—парторг Шевеле́в жо́рт собра́ні́е выло́ сувтóдóм вопро́сяс јылыс ком-

му́ністяслы во́звыв ез ју́брт, ве́ег ачыс ез то́д сетчóз, кы́тчóз собра́ні́е востiгбн ез вiстав пропаган́дист Осі́пов. Комму́ністяс собра́ні́е выло́ локтiсны готóвiтчытóг.

Собра́ні́е вылын сувтóдóм ку́јiмнiн вопро́сяс ку́зачыс часóвóй до́кладяс вóчiс райкомса пропаган́дист Осі́пов. Кажiтчó, мы́ј сувтóдóм перво́й да мóд вопро́с ку́за вóлі мы́ј јылыс сорні́тны, но собра́ні́е вылын уча́ствујтыс 7 комму́ніст пы́с ез сорні́т нiбтi морт.

Осі́пов вóчiс до́кладяс, Осі́пов за́клучiтiс, Осі́пов сета́ліс предложе́ні́еяс і ставыс...

Ко́јмóд вопро́с ку́за, кóні сорні́тыс мунiс комму́ністясóс вiна ју́бм јылыс, сені́ ма́јбыр сорні́тiсны. Ставыс зiмiсны ас вы́вгыныс вештыны мы́жсó, шуа́лбн: „менам óты́с пóлiтра ју́бмыд абу ы́жыд мы́ж“...

Таыс-на локжык положе́ні́еяс первічнóй парті́но́й докумен́тяс оформла́йтóмын.

Со, парті́но́й докумен́тяс оформiтóмын безду́шнóй, не́парті́но́й отноше́ні́е́лбн óтi прiмер. Сі́дó-жó, Морди́нса парторганиза́ціа собра́ні́е вылын прiмiтóмны ко́јмóд вопро́с ку́за шу́дм, кóні вiставсó:

„Бид комму́ніст ју́д, ко́ді ры́тын, ко́ді і асы́лын пóкме́літчó. Медбóрјаыс óлбдны став комму́ністясóс да нóшта-кó кутасны јуны ре́гыдбн сувтóдны бид комму́ніст јылыс то́рjбн обсужда́йтóм выло́ вопро́с, на́јó парті́но́ст јылыс“.

Мы́ј та́ні вiставсó? Ку́ш адми́ніструјтóм, а оз комму́ністясóс больше́вiстскóја воспі́тајтóм јылыс.

Та́зі ну́дiсны парті́но́й собра́ні́е парторг Шевеле́в ВКП(б) райкомса пропаган́дист Осі́пов „вескóдлбн“,

О. К

Пóртны о́лмó
XV областнóй
партконферен́ці-
ялыс шу́дмсó

Кóрткерóс МТС бердса парті́но́й організа́ціа асланыс óтувја собра́ні́е вылын обсужда́тiсны XV Обла́стнóй партконферен́ціялыс іто́гяс.

Собра́ні́е вылын бид сорні́тыс ошкiс партконферен́ціялыс шу́дмсó да індiс, мы́ј та́јó шу́дмыс ем бо́евóй програ́мма став парторганиза́ціялы, став комму́ністы.

Собра́ні́е вылын сорні́тыс јоса да справе́длiвóја крiтiкујтiсны МТС-са дiректор Баку́лі́н жо́ртóс сы́с, мы́ј Баку́лі́н талу́нја лунóз МТС уждн вескóдліс омóла, мы́ј вóсна МТС бид уждн Ко́мі респу́блікаын мунó медбóрын.

Баку́лі́н, кы́зі дiректор, омóла ты́шкасó тракторя́сóс прiста су́лóдóмкóд, сі́дó талу́нја лунóз ез прiмiт ко́лана ме́ра МТС-са старшóй меха́нік Безно́іков выло́, ко́ді вре́дiтелскóја ре́монтиру́талiс тракторя́с да маші́наяс.

Расчотнóй част ку́за дiректорóс ве́жыс Каза́ков жо́ртóс крiтiкујтiсны сы́с, мы́ј Каза́ков, ко́ді вóлі прiкре́пiтóма комсомольскóй орга́ніза́ціа дiнó, сі́дó комсомоле́цяс дiнын ез ну́длы нiбтi бесе́да, нi полі́тза́на́ті́е. Каза́ков оз пóрт о́лмó парторганиза́ціялыс шу́дмсó.

Сорні́тыс жо́ртяс справе́длiвóја да јоса крiтiкујтiсны парторг Таска́ев жо́ртóс, ко́ді омóла ужалó парті́ялыс рад со́дтан уждн, МТС-са ужалы́еясóс полі́тiческóја воспі́тајтан уждн.

Крiтiкасó вóлі вескóдóма і сы́ выло́, мы́ј то́рја комму́ністяс оз велóдчыны полі́ткружо́кясын, а парторг Таска́ев о́д ла́нтóмбн, на́лыс оз тре́бујт.

Парті́но́й орга́ніза́ціалбн собра́ні́е, XV областнóй партконферен́ціялыс шу́дмсó ошкóмбн, індiс практiческóй меро́пріа́ті́еяс сі́дóс о́лмó пóртóм ку́за.

К-в.

Сызранскóй рајонувса Каганові́ч ні́ма колхозыс пі́моносе́ц (Ку́збiшевскóй обла́ст) Ф. І. Са́нін обслу́живајтó 275 керка, кóні су́дóдны 216 екземпляр газетя́с да журна́лас. Сі́дó бид лун со́дтó газет выло́ вы́л гiжы́еясóс да óкура́тнiа разóдó корреспонде́нціа колхозчы́яслы, мы́јыс Са́нін жо́ртóс пре́мірујтóма обла́стувса е́вјаз управле́ні́е́лбн.

Óні́мк вылын: Ф. І. Са́нін сетó газет подпiсчы́кы.

На́н ідралан ужлы
больше́вiстскóй óдјасЕштóдiсны су
вундóм

Ілјич ні́ма колхоз (Час сiктóсвет) август 15-óд лун ке́жлó ештóдiс су вундан уж. Ід вундiс ко́лана дiнó 75 прóцент выло́.

Колхозын óні ударнóја мунó вундóм на́н те́чóм.

Торлопов.

7 часóн 3 гектар

Август 17-óд лунó комба́јнер Проку́шев жо́рт 7 часóн вундiс 3 гектар вылыс на́н.

Проку́шев жо́рт шу́д „ме́бур пло́щадыс бид лун верма вундыны 4—5 гекта́рбн, но омóлыс сы́н, мы́ј колхозя́с оз лóсбдны вундан пло́щадя́с. „Вы́л Час“ колхозын омóл пло́щад лóсбдóм вóсна 5 лунóн вундыны вермі́ сóмын 7,5 гектар вылыс на́н.

Т-в.

Вундiс 40
гектар вылыс
на́н

Комба́јнер Безно́іков жо́рт (Пажга МТС) август 18-óд лун ке́жлó Ы́б сiктóсветувса колхозя́сыс вундiс 40 гектар вылыс на́н.

Август 17-óд лунó Безно́іков жо́рт 7 часóн вундiс 4 гектар вылыс на́н.

Забóјев.

Кы́к лунóн ештас
і ід вундóм

„Красны́ окта́бр“ колхоз (Пажга) август 18-óд лун ке́жлó ештóдiс су вундан ужјас. 2 лун бóрын ештас і ід вундан ужјас.

Колхоз óні ударнóја те́чó вундóм на́н стóгјасóс да заво́дiтiсны ва́ртны.

Заво́дiтiсны
ва́ртны

Ы́б сiктóсветувса „Сво́бода“ колхоз август 17-óд лунó ештóдiс су вундóм. Лун-мóд бóрын ештóдас і ід вундóм.

Август 19-óд лунó колхоз заво́дiтiс су ва́ртан уж выло́.

З-в.

20 гектар
вылыс

Пажга сiктóсветувса колхозя́сыс комба́јнер Шешу́кова жо́рт август 17-óд лун ке́жлó комба́јнбн ідралiс 20 гектар вылыс на́н.

3,5 гектар
вылыс...

Завет Ілјича ні́ма колхозы́с (Соска) камба́јнерка Ко́нанова жо́рт август 16-óд лун ке́жлó комба́јнбн ідралiс 14 гектар вылыс на́н.

Бóрја луннас Ко́нанова жо́рт вундiс 3,5 гектар вылыс на́н.

Урoдoв.

Ештóдiс ша́бдi
не́щкóм

„Красны́ дандор“ колхоз (Паль сiктóсвет) август 17-óд лун ке́жлó ештóдiс ша́бдi не́щкан ужјас.

Колхозын óні мунó ша́бдi ко́стан, шы́рзан да во́лсалан ужјас.

Шы́ладорса „Вы́л ту́јóд“ колхоз ша́бдi не́щкiс ко́лана план дiнó 60 прóцент выло́.

Н. А. Т.

Комба́јнóс
су́лóдóны

Комба́јнер Ула́шев жо́рт (Паль МТС) „Краснóй Армі́я“ колхозын комба́јнбн перво́ја луннас вундiс 2,2 гектар вылыс на́н, мóд луннас—1,6 да ко́јмóднас—3,5 гектар вылыс.

Мóд вундан луннас комба́јнлы участок лóсбдóм вóсна комба́јн ужалiс сóмын 3 час.

Н. А. Т.

Тóлысóн 60
трудо́е́н

Ме Ы́б сiктóсветувса „Боре́ц“ колхозса шлен. Та́во меным ты́рiс 60 арóс, но колхозын јона-на ужала.

Турун пуктан ка́дын тóлысбн ужалі́ 60 трудо́е́н. Óні на́н ідрала́н ужјас вылын сі́з-жó ужала стахановскóја.

Васі́лі́ј Мурав́јев.

Проку́шев век-на
кóсјó

Час сiктóсветувса „Со́ціалiзм“ колхозын, кóт ескó на́ныс ва́жбн-нiн воiс да по́зд вундыны, но вундыны век-на ез заво́дiтны.

Колхозын јуралыс Проку́шев вiстало́: „дас гектар вылыс ы́щкóм турун куртóм бóрын заво́дiтам і вундыны“.

Проку́шев оз ну́д не́кущóм ты́ш, ме́дым во́шóм-јастóг му вылыс ідравны на́н, а мóдарó, ну́жóдó на́н ідралан ужјас, ко́ккóд ко́лó ну́дны мiрiтчытóм ты́ш.

Т.

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн мӧдӧд Гесгija

1938 во выль Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союзса јединӧй государственнӧй бјуджет јылыг

Финансјас куза ССР Союзса Народнӧй комиссар А. Г. ЗВЕРЕВ јортлӧн доклад
(Продолженіе. Заводитчӧмсӧ вiзд колан номерыс).

Овмӧсӧс финансируйтӧмнi основнӧй места бостӧ капиталнӧй строителство да народнӧй овмӧсса отрасляслыг оборотнӧй средствојас содтӧм.

Мiјан странаын капиталнӧй строителстволӧн објомыс содӧ воыс-во зев јона. 1938 во выль народнӧй овмӧс куза капиталнӧй ужјаслыг објомсӧ индӧма 38,3 миллиард шайт дон, кодi колӧм вога сертi лӧб 30 прӧцент выль унжык. Стрӧителство дон чинтӧм арталмӧн, финансируваніејас составитас 35,8 миллиард шайт.

Государственнӧй бјуджет куза капиталнӧй затратајас долженӧс составитны 24,88 миллиард шайт лӧбӧ капиталовложенијејас став программыс 69,6 прӧцент.

Таво вылын капиталнӧй ужјаслӧн основнӧй аслыспӧдӧслуныс сыыв, мiј материалјас да средствојас медвоzza бчередын вескӧдсӧбны ештӧдан стројкајас выль, мiј должен обеспечитьны 1938 воын основнӧй фондјас дејствијед пыртӧм колӧм вога сертi пӧшти бti да жынпӧв унжык. 1938 воын строителствоса работникјас воzd правительстволӧн сувтӧдӧма зев важнӧй мӧг—чинтны строителствоса донсӧ сметнӧй донјас сертi 7 прӧцентыс не ешажык да кыпӧдны уж производителност 17 прӧцент выль. Тајд заданіесӧ олӧмӧ пӧртӧм выль емӧс став условијејасыс.

Колӧ сiз-жӧ лӧсӧдны большевистскӧй пӧрадок проектно-сметнӧй делдын. Промышленнӧй строителствосын проектно-сметнӧй делӧ бурмӧдӧм јылыс СССР-са СНК-дн таво вылын примитӧм решеније вескӧдӧма став проектно-сметнӧй делӧ вужвыдныс бурмӧдӧм выль, медга воз, проектно-сметнӧй документ јаслыс да, торјон-кӧ, техническӧй проектлыс содержанијесӧ упростиӧмн.

Проектно-сметнӧй делдын пӧрадок лӧсӧдмкӧд радыс СССР-са СНК индiс ме-ропріјатіејас промышленнӧй стрӧителство финансируйтӧм упор'адочитӧм куза.

Капиталнӧй строителствојас финансируйтӧм куза

СССР-са СНК-дн неважӧн вынсӧдӧм выль правилӧјас урчитӧны строителство финансирутан став пӧрадоксӧ вужвыдныс бурмӧдӧм.

Места вывса спецбанкјас да финансовӧй органјас долженӧс топыда матыстчыны стројкајас былдунга нуждјас индӧ, лӧсӧдны пыркадга вiздӧм пышкӧсса ресурсјас мобилизуйтӧм бӧрса, нудӧны чорыд контрол капиталнӧй строителство выль лӧзӧм средствојас правилӧн рӧскодуйтӧм бӧрса.

1938 воын индысӧс хозорганјаслыг оборотнӧй средствојас 8,9 миллиард шайт выль содтӧм, сылыдын бјуджет шцӧт вестӧ—5,4 миллиард шайт.

Хозорганјас возын бti медга серјознӧй мӧг—оборотнӧй средствојас правилӧн исползуйтӧм.

СССР-са СНК-лӧн тавоса феврал 5-дӧ лунга решениједн лӧсӧдӧма МТС-јасӧс финансирутан выль пӧрадок. Машино-тракторнӧй станцијаслыг рӧскодјасӧс тырвыд примитӧма государственнӧй бјуджет выль да сiзи бырӧдӧма финансируйтӧмын уна лыда источникјасӧс. Лӧсӧдӧма зумыд финансовӧй база МТС-јаслы. 1938 во вылын МТС-јасӧс финансируйтӧм выль ассигнуйтӧма 7 миллиард квартсӧ ветымын миллион шайт.

СССР-са СНК бердса Экономическӧй Сбвет шцӧктӧм сертi Наркомземс прӧверитӧм петкӧдліс, мiј сыдн неправилӧн јукылысны тракторјас да вiзму ужалан мукӧд машинајас республикајасӧ, крајјасӧ да областјасӧс неправилӧн планируйтчылысны крајјаслы да областјаслы производственнӧй заданијејас да абу нудысӧма бјуджетнӧй средствојас раскодуйтӧм бӧрса контрол. Контрол абутӧм вайӧдiс сетчӧ, мiј машинно-тракторнӧй станцијаслӧн да совхозјаслӧн 1937 воын вӧліны гырыс убыткајас. СССР-са СНК бердса Эконом Сбветдн примитӧма уна решенијејас, кодјас бурмӧдӧны машинотракторнӧй станцијаслыг да СССР-са Наркомземлыг ужсӧ. Тајд шудмјасыс Наркомземдн пӧртсӧбны олӧмӧ вывти нӧжјд.

низаціяјас. Культура выль бјуджетыс да бјуджет ортсыса источникјасыс затратајаслӧн обшчӧй објомыс 1938 воын лӧб 42 миллиард шайт дорыс унжык.

Социально-культурнӧй строителство финансовӧй планын основнӧй места бостӧны провешценије выль рӧскодјас. 1938 во кежлӧ најӧс установитӧма 21 миллиард шайт мында, 1937 вога 16,3 миллиард шайт пыды. Началнӧй, неполнӧй среднеј да среднеј школајасын велӧдчысјаслӧн лыдыс таво вылын воiс 33 миллион мортӧз. Вышӧй образованије јукӧнын мiјан страна сiз-жӧ шедӧдiс јона тӧдчана успехјас. Лӧб тырмана виставны, мiј мiјан странаса вузјасын велӧдчысјаслӧн лыдыс јона унжык германијас, италијас, англијас, францијас да јапоніјас учибнӧй заведенијејасын бtув бостӧм став студентјас лыд сертi.

Сбветскӧй высшӧй учебнӧй заведенијејасын велӧдчыс кызвын студентјасыс обеспечивајтсӧбны стипендијадн. Стипендијалдн ыждаыс составлајтӧ 130 шайтсан первой курсјасса студент-

јаслы да 200 шайтӧз тӧлыс старшӧй курсјасса студентјаслы.

Гырыс средствојас—3.775 миллион шайт — Союзнӧй республикајасса бјуджетјас куза сетсӧбны кадрјас да тӧм выль, медга сӧ педагогическӧй да медицинскӧй кадрјас да тӧм выль.

Тӧдчымдн содӧбны дошколнӧй воспитаније выль рӧскодјас.

Государство ассигнуйтӧ зев гырыс средствојас зон-вiзалун кутӧм выль. Здравоохраненије выль государственнӧй да местнӧй бјуджетјас куза 1937 воын рӧскодјас составитлісны 6.827 миллион шайт, 1938 воын здравоохраненије выль индӧма рӧскодуйтны 8.076 миллион шайт, кодi 1937 во сертi лӧб 1.249 миллион шайт выль, лӧб 18,3 прӧцент выль унжык.

Мамјасӧс да кагајасӧс охранајтӧм куза меропріјатіејас выль 1938 воын индысӧс рӧскодуйтны 1.382 миллион шайт. Уна челада мамјаслы пособіејас мынтӧм выль таво вылын индӧма ассигнуйтны 900 миллион шайт.

Союзнӧй республикајаслӧн государственнӧй бјуджет да местнӧй бјуджетјас

Ленинско-сталинскӧй националнӧй полiтика подув вылын социалистическӧй республикајаслыг бtiрз разви-вајтчӧм обеспечивајтыс зев важнӧй факторјас радны ыжыд тӧдчанлун кутӧ јединӧй государственнӧй бјуджет. 1938 вога союзнӧй

бјуджетыс республиканскӧй да местнӧй бјуджетјасӧс сетсӧ 17.955 миллион шайт.

Союзнӧй республикајаслыг государственнӧй да местнӧй бјуджетјас 1938 во выль лӧсӧдӧма тащӧм балансовӧй итогјасдн:

(Миллион шайтјасдн)

	1937 в. отчет	1938 в. бјуд- жет	сод- ма % %
РСФСР	18.862	21.407	13,5
Украинскӧй ССР	5.191	5.977	15,1
Белорусскӧй ССР	1.009	1.167	15,7
Азербайджанскӧй ССР	762	916	20,2
Грузинскӧй ССР	917	1.065	16,1
Армянскӧй ССР	338	388	14,8
Туркменскӧй ССР	395	441	11,4
Узбекскӧй ССР	1.140	1.315	15,3
Таджикскӧй ССР	363	443	22,0
Казакскӧй ССР	1.153	1.281	11,1
Киргизскӧй ССР	266	347	30,5
Союзнӧй республикајас куза ставыс	30.396	34.747	14,3

Тајд даннӧјасыс петкӧдлӧны, мiј союзнӧй республикајас да места вывса сбветјас распор'ажайтчӧны 34,7 миллиард шайта суммат.

Союзнӧй республикајас пыс бјуджетыс медга јона содӧ Киргизскӧй ССР-лӧн. 1937 воын тајд республикалӧн бјуджетыс составлајтліс 266 миллион шайт, а 1938 воын—347 миллион шайт, содӧ 30,5 прӧцент выль.

Революцијадз Киргизіја вӧлі зев јона бӧрӧ колӧм царскӧй колоніјадн. Царизм гырыс феодалскӧд, манан-

јаскӧд да бајјаскӧд бtвылыс пӧшцадатӧг нартитліс киргизскӧй гӧл јӧзс.

Сбветскӧй власт кадӧ, торјон-нын сталинскӧй кык пјатилетка војасӧ, Киргизскӧй ССР-лӧн овмӧсыс шедӧдiс зев гырыс успехјас. Вылыс лӧсӧдӧма крупнӧй промышленност. Стрӧитӧма уна да с промышленнӧй предпріјатіејас, электростанцијас. Реконструируйтӧма ишом промышленност. Киргизіја дн ишомсӧ 1913 вога сертi сетӧ 11 пӧв унжык. Став крестана овмӧсјас пыс 92 прӧцент гӧ-

гӧр бtувтӧма колхозјасӧ Кӧза пӧшцад бӧрја да с воын содiс 454 сурс гектарсан 1 миллион гектардз. Киргизскӧй ССР-са мујас вылын ужалдны 55 МТС, кодјас ордын ем 3964 трактор, 484 комбайн, уна со автомашинајас.

Киргизскӧй народлӧн культура јукӧнын успехјасыс гырысыс-гырысӧс. Революцијадз киргизјас пӧвсын грамотнӧјјас лыддысылсны прӧцент жынныс неуна унжык. Странаын вӧлі сомын 100 школа, кӧнi велӧдчылісны царскӧй чиновникјаслӧн да бајјаслӧн пiјаныс. Онi республикаын ем 1786 началнӧй да среднӧй школајас, 12 техникум, 3 вуз да некымыннаучно-исследовательскӧй учрежденіејас.

Ленинско-сталинскӧй националнӧй полiтика бtувтiс Советскӧй Союзса народјасӧс уна националностјасса братскӧй семјад да пӧртiс мiјанлыс националнӧй окраинајасӧс јона развiтӧй промышленност да вiзму овмӧса зорізалыс республикајасӧ.

Союзнӧй республикајасса бјуджетјас куза народнӧй овмӧс финансируйтӧм выль рӧскодјас примитӧма 6.852 миллион шайт, 1937 во сертi сiјӧ содӧ 11,2 прӧцент выль.

Социально-культурнӧй меропріјатіејас выль рӧскодјас

Республиканскӧй да местнӧй бјуджетјас куза социално-культурнӧй меропріјатіејас выль 1938 воын рӧскодјас 1937 вога сертi содӧны 20,3 прӧцент выль.

Провешценије выль рӧскодјас республиканскӧй да местнӧй бјуджетјас куза 12.804 миллионсан 1937 воын содӧны 15.059 миллион шайтӧз 1938 воын, лӧбӧ содӧ 17,6 прӧцент выль, социалнӧй обеспеченије выль — 1.251 миллион шайтсан 2.049 миллион шайтӧз, лӧбӧ содӧ 63,8 прӧцент выль.

Здравоохраненије выль Союзнӧй республикајасса да местнӧй бјуджетјас куза (своднӧй бјуджет) 1938 во выль индысӧс 6.932 миллион шайт, 1937 во сертi содӧ 17,5 прӧцент выль.

Колӧ пасыны, мiј оз став республикајасын чорыда нудыс олӧмӧ бјуджетнӧй дисциплина.

1938 воын управленческӧй рӧскодјас планируйтӧн Узбекскӧй да Азербайджанскӧй республикајасса Наркомфинјасдн тӧдчымдн вӧлі кыпӧдӧма управленческӧй рӧскодјас.

Емӧс ас вӧладн штатјас да окладјас содтӧм куза фактјас. Сiзи, Азербайджанскӧй ССР-ын практикуйтчӧ

(Помӧд вiзд 4-дӧ листӧ).

А. Г. ЗВЕРЕВ јорт доклад-лөн пом

персоналној окладјас лб-сбдалом, кодї вајбдіс тд-чымбнја перерасходјасб.

Кыскб ас вылас вніманіје Сојузној республикајасса капіталној строїтелствојас-

ын бјуджетној дісціплїна груббја нарушајтбм.

Став тајб фактјасыс требутбны фінансбвбј орган-јаслыс ревізіонно-контрол-ној уж јонмбббм.

Сөветскөј Сојузлыс оборона фінансірујтбм

Сыкбд јітбдын, мыј мушарса народјас вестын кызі некор-на матын да реално бшббчїс фашистскбј агресорјасбн дастан выл мїр-вбј војналбн угроза, Сбветскбј правїтелство дугды-тбг јонмббб мїан страна-лыс обороноспособностб. Војна вермас заводїтчыны луббј лунб, вїчыстбг, сы вбсна, мыј, кызі вїставліс Сталін јорт, „бнї војнајас оз јбзбдыны. Најб прбстб заводїтчбны“.

Јапонскбј војеншїна ббрја лувјасб вбчалїс Хасан ты дорын сбветскбј террі-торїја вылб уна лыда про-вокаціонној услабмјас. Ја-понскбј регуларној частјас-лбн сбветскбј терріторїја вылб сујббм ем јапонскбј војеншїнабн Јапонїјабс Сбветскбј Сојузлы паны вбјнаб кыскыны зїлбм. Сб-ветскбј Сојуз решїтельно да последовательнб нубдб мїрној полїтика, ердбдалб фашистскбј государствојас-лыс захватнїческбј полїти-касб.

Сбветскбј мїрној полїтика вескбббма не сбмын Сб-ветскбј странабс дорјбм вылб, но і став странајасбс дорјбм вылб, человекескбј културабс фашистскбј вар-варствоыс дорјбм вылб. Аслас пышкбсса вынїбрбн јон, сталїнскбј пјатїлетка војасб зев јона јонмбм Сб-ветјаслбн страна ем мїрлбн главнбј дорјыс.

„Мїан ортсыса полїтика-ным гбгбрвоана,—вїставліс Сталін јорт мїан партїја XVII сјезд вывса отчотнбј докладын.—Сїјб ем мїр ку-тан да став странајаскбд торговбј отношенїејас јон-мбдан полїтика. СССР оз мбвпав угрожајтны кодлы-кб да—торїбн-нїн—ускбд-чыны кодкб вылб. Мї су-лалам мїр вбсна да дорјам мїрлыс фелб. Но мї ог по-лбј угрозајасыс да дасбс војна бзтысјас удар вылб вочавїзны ударбн“.

нужалан бурнбј аплодїс-ментјас).

Сбветскбј Сојуз вына да некодбн вермытбм. Сылбн выныс мїан уна націонал-носта государствоын, став народјаслбн орбдны вермы-тбм дружбаын, социализм фелблы, большевїстскбј партїјалы да ужалыс человекес-твоблн велїкбј вожд да учїтел Сталін јортлы мас-сајаслбн помтбм предан-ностын (Ставбн сувтбны. Горббдбмјас: „Велїкбј Ста-лінлы—ура!“ Бурнбј апло-дїсментјас), вынїбра соци-алистїческбј економїкаын да Сбветскбј Сојузлыс оборо-носпособностбс дугдывтбг јонмбббмын.

Медым вбшта јона јон-мбдны Сбветскбј Сојузлыс вынїбрсб, СССР-са Верхов-нбј Сбвет Гессїјалы вынб-дбм вылб представїтбм бјуджетын 1938 во кежлб їнбма ассїгнованїејасбс Оборона куза Наркомат да Војенно-Морскбј Флот куза наркоматјас смета куза 27 мїлїард шайт. (Бурнбј ап-лодїсментјас).

Тајб ассїгнованїејасыс нбшта чорыджыка јонмб-дасны мїан рбфїналыс обо-ровоспособностбс да лок-лоб сылы, кодї зїлас вїдлы-ны сбветскбј оружіејелыс вынсб! (Бурнбј аплодїс-ментјас).

Став сбветскбј народ сувтас Сбветскбј Сојузлыс вбрзбдны поштбм граница-јасбс вїзбм вылб. Звермбм їмперїалїстјас да војна бз-тысјас провокаціјајас вылб мїан страна дас вочавїзны пасвартана ударбн. Ковмас-кб, коммунистїческбј партї-ја да радејтана вожд Ста-лін јорт гбгбр бтувтчбм став сбветскбј народ сув-тас стен моз социалистїче-скбј рбфїнасыс рубежјасб да кужас дорјыны асыс сво-бодда да независїмост. (Ста-вбн сувтбны. Горббдбмјас: „Мед олас Сталін јорт! Ура! Бурнбј аплодїсмент-јас“).

Аснысб оз „ббббїтны“

Палса селпоын предсе-дател Размыслов да сел-магын вузасыс Куклїна пыр јуксбны ас костаныс вајбм выл буржык товарјасбн.

Вајбдам прїмерјас. Воас-кб магазинб буржык ману-фактура лїбб мукбд пблбс колана товар, секї Размыс-лов да Куклїна магазинб пббласны кыкбн да і ку-тасын јуклыны, „тајб-пб-теныд, а тајб меным“. Не-важбн волїс 3 ббфелб да Куклїна аслыс кыкбс бб-тїс.

Такбд шбщ Куклїна да Размыслов оз вунбдны і

асныныс тбдсајасынсб. Кук-лїна товар вобм ббрын стојка улб пыр і течас, а ббрас гусбн і сеталб.

Куклїна селпо отделе-нїејасб сїз-жб буржык тб-варјас оз отпускајт, а шуб: „мед-пб воласын да татыс нббасасын“...

Палса сїктсбветын јура-лыс Сурвасев селпо ужбн нбтї оз интересујтчы, оз тбд кызі ужалб селпоын ужалысјас.

Колб пуктыны пом да нубдны решїтельној тыш самоснабженїејбн занїмајт-чысјаскбд. Нббасыс.

Рїсунок вылын: №-скбј частыс воспїтаннїк, младшбј командїр І. П. Старостїн комсомолец, ббје-вбј да полїтїческбј подготовкын отличнїк, кодї колччїс РККА-б служїтны нем кежлас.

Прокуратура-лы тбд вылб

„Победа“ колхозса (Выл-горт сїктсбвет) јуралыс Сївков Александр Алексе-јевїч таргајтб колхозној собственност.

Август 1-бд лунб Сївков леччбдїс сенопунктб кык телега турун да бтї теле-гасб сдajтїс да вблї сб-мын 160 кілограмм, а мбд телега турунсб базарын вузалїс да сбмсб јуїс вїна вылб.

Август 2-бд лунб Сївков аслас колхознїкјаслы—Іван Мїхаїлович Жїжев да Алек-сандр Прокопјевїч Кузїва-нов јортјаслы вузалїс кык телега турун да бостїс 120 шайт сбм, а тајб сбм вы-лас бостїс вїна да јукталїс колхознїкјасбс. Колхознїк-јас сїјб лунб ужавны ез вермыны.

Сыктывдїнса рајпрокура-туралы колб колхозној собственност таргајтбмыс Сївковс кыскыны кывку-тбм.

Кузїванов, Кузїванова.

Таргајтб государ-ственнбј сбм

Прондорса выјзаводын дїректор Тарабукіна колан тбвнас казеннбј шшбт вы-лб заготовїтбдїс пощ.

Тајб пощсыс бтї жынїыс бнї кулб места вылын да сїсбм, а мбджынсб сетїс аслас чојыслы градїбр по-щбм вылб.

Мбд-кб, Тарабукіна чој-ыслы сїз-жб сеталб выјза-водыс пес, а сбмсб оз бост.

Тарабукінабс государст-веннбј сбм кызсурб вїзб-мыс колб блбдны.

Пашб Мїкол.

Буржыксб аслыс

доз сїктсбветын Кбртке-рбсса селполбн ем отделе-нїеје, кбнї вузасынас ужалб комсомолка Шешу-кова јорт.

Шешукова оз сїз ужав, кыз колб комсомолкалы. Сїјб радејтб ассб да лав-каб медбур вајбм тбварсб первој бостб аслыс да сет-алб тбдсајасыслы.

Шешукова сїз-жб зев груббја относїтчб нббасыс-јас дїнб, јбз вылб пыр вї-збдб букышбн.

ВЛКСМ дозса организа-ціјалы ташбм ужыс Шешуковабс колб блбдны.

Германскбј фашистјас дастбны Чехословакїјалы паныда удар

Лондон, 17. „Манчестер гардіан“ газетлбн дїبلوما-тїческбј обозреватель, Чехо-славакїјалы германскбј угро-за јылыс јубртбмбн, гї-жб, мыј Германїјалы сетїс-ны гбгбрвоны, мыј „Јевро-пејскбј војна случајын, кодї вермас пансыны Германїја-бн Чехословакїја вылб ус-кбдчан резултатын, англи-скбј позїціја колас сещб-мбн-жб, кызі сїјбс вблї вїсталбма Чемберленбн об-шїнајас палатаын март 24-бд лунб. Но, кызі і 1914 воын, Германїја неправїлно допјалб бнїја обстано-вкасб“.

(Тавоса март 24-бд лунб обшїнајаслбн англискбј палатаын премїер Чембер-лен, Чехословакїја дїнб кбт кушбмкб објазателствојас бостны бтказїтчбмбн, веж-жб вїсталїс, мыј „војна ббвакб ограничїтчас сбмын сїјбн, прїмїтан-кб ас вылад сещбм објазателствојасбс. Оз поз вїставны, кбнї вер-мас лоны предел војналы да кушбм правїтелствојас-сбс лоас сьб кыскбма“).

„Германскбј јбз пбвсын, вожд гїжб обозреватель, лу-ныс-лун кыптб недовол-ство. Германскбј фашистскбј партїјаса вескбдлысјас та вбсна лыдббды, мыј гер-манїјаса вооружоннбј вын-јаслбн Централнбј Јевро-

паны победа ылыстїс ескб населенїејелыс вніманїесб странаын пышкбсса поло-женїејыс да, сыс кынзї, сетїс позанлун бостны сырјолыс гырыс запасјас, торїбн румынскбј нефт да н а н“. „Общественнбј кругјасын,—вожднубдб обо-зреватель,—чорзб тревога сїјб повод куза, мыј фа-шистскбј вескбдлысјас, сы лыдын і ачыс Гїтлер, су-лалбны сы вбсна, медым бзтыны војна Централнбј Јевропанын. Сетчб-жб тајб вїчыстбм ударсб најб кбс-јбны вбчны кыз позб ре-гїджык. Со мыјла,—помалб обозреватель,—кыз Лондо-нын, сїзі і Парїжын лыдбб-ны јевропејскбј сїтуација вывтї напр„ажоннбјбн“.

Лондон, 17. Сбмын-на вбма информација Рејтер-лбн берлінскбј корреспон-дентсан, кбнї јубртбс Мјун-хен рајонын војеннбј да-стысбмјас чорзбббм јылыс. Баварїјаса јбз,—вїставсб сїјб јубртбмас,—вывтї бес-покоїтчбны. Став сорнїјас-лбн главнбј тема—сїјб вој-на. Лун і вој Мјунхен пыр дугдывтбг мунбны грузо-вїкјас, кодјас тырбмабс германскбј салдатјасбн. Че-хословаккбј граница пблбн терыб бдјасбн нубдсб стра-тегїческбј важнбј тујјас стрбїтбм“.

Шпїонбс кутбм

РЫТЫВ-ВОЈ ГРАЊИЦА, 17. Бтї прїграничнбј станці-јаса железнодорожнїклбн гбтыр Марїја Ивановна Ге-лезнева аслас 10 арбса Ан-др„уша пїыскбд вблї мунб вбр туј куза. Векныдїк луд вылыс сїјб аззїс тбдтбм мортбс. Сїјб пукалїс мыр вылын да мыкб чертїтїс бумага лїст вылб.

Марїја Ивановна, тбдбмбн, мыј пограничнбј полбсаын бокбвбј јбзлы ветлыны оз поз, тревожїтїс.

— Мыј танї вермас вбч-ны тајб тбдтбм мортыс? Мыј сїјб чертїтб бумага вылас?

Пїсб пограничнїкјас дїнб застава вылб ыстбмбн, Ге-лезнева јорт кутїс вїзбдны тбдтбм морт ббрса. Мыр вылын пукалыс друг кыпбд-

чїс да мбдїс вбр пышкбс-лан.

— Кызі сїјбс кутны? Бд сїјб мейс јонжык,—мбвпа-лїс Марїја Ивановна да шу-їс дејствутны муфеллунбн. Кустјас сајыс петбмбн сїјб гораа горбдїс.—Јорт, тї онб тбдбј, ылыно-б гра-нїцаыс?

Вїчыстбм јуалбмбн чуј-мбм морт сувтїс.

— Ог, ог тбд... А мыј?— јуалїс сїјб.

— да прбстб сїз...

Но тбдтбм, кодї интере-сујтчїс Марїја Ивановна во-просбн, кутїс јуагны сы-лыс, мыјла сылы колб гра-нїцаыс. Сїјб вочавїзїс нбж-јб да зуглбмбн. Сорнїыс нужалїс. Сїјб кадбн воїсны пограничнїкјас. Тбдтбм мортбс вблї кутбма.

Нубдбны кулацкбј уравниловка

„Доброволец“ колхоз (доз сїктсбвет) колана 450 гектар пыдї турун пуктїс сбмын-на 290 гектар вылыс.

Турун пуктан ужјас нбж-јб мунбны сы вбсна, мыј колхозын нубдбны кулац-кбј уравниловка. Індивїду-алнбј зфелшїна пыдї нубдбны „брїгаднбј зфел-шїна“. Учотсб нубдбны таз: бтї колхознїк луннас куртас 0,6 гектар, а мбд 0,3, но лунужсб бостбны бткода.

Колхозын кулацкбј уравни-ловка нубдбмбн оз тбд-ны бура да лока ужалыс-јасбс. Усбма уж дїсціплїна. Асылын уж вылб петбны 9—10 часын.

Рајзолы пбра тбдмасны „Доброволец“ колхозса вескбдлысјасбн да антї-колхозној уж нубдысјасбс кыскыны кывкутбм.

дозса.

Ответственнбј редак-тор А. КАРМАНОВ